

Bemærkninger til forslaget

Baggrund

Der er flere argumenter for at sætte et arbejde i gang med en national strategi for folkebibliotekerne. Her nedenfor nævnes fire af de væsentligste.

1. Både internationale og nationale instanser taler for nationale strategier for folkebibliotekerne

Man har fra flere sider opfordret til, at der bliver udarbejdet strategier for videndeling nationalt.

Først og fremmest har man på topmødet World Summit on the Information Society i FN i 2005 anbefalet, at alle medlemslande nationalt laver overordnede og samlende strategier for udviklingen vedrørende adgang til viden, herunder at alle relevante aktører også arbejder målrettet på at sikre adgang og nødvendig læse- og informationskompetence lokalt gennem udbygning af bibliotekernes service til borgerne. I FN har man også i organisationen for uddannelse, videnskab og kultur (UNESCO) opfordret medlemslandene til at få vedtaget nationale strategier omfattende biblioteksforhold, og det samme gælder i den internationale biblioteksforening (IFLA).

De ovenstående internationale udmeldinger harmonerer med de ambitioner, som både regeringen og Folketinget har formuleret herhjemme. I globaliseringsstrategien fra 2006 er målsætningen for Danmark f.eks. formuleret således: »Hovedmålene for strategien er at sikre Danmark en stærk konkurrencekraft i den globaliserede markedsøkonomi og en stærk sammenhængskraft, så vi fortsat har et trykt samfund uden de store skel. Globaliseringsstrategien vil styrke forskning og uddannelserne, skabe flere vækstiværksættere og motivere en stadig stigende andel af danskerne til at tage en videregående uddannelse.« (www.videnskabsministeriet.dk). Endelig har Videnskabsministeriet også eksisterende strategier, der understøtter disse mål, men disse rummer ikke den overordnede, fælles politiske vision for, hvordan der sikres adgang til viden på lokalt niveau i kommunerne og specifikt vedrørende folkebibliotekers rolle i sammenhængen.

2. Lov om biblioteksvirksomhed fra 2000 kræver viderudvikling

Der er nu snart gået næsten ti år, siden vedtagelsen af lov om biblioteksvirksomhed i 2000 med dens ligestilling af materialeformer og ressourcer, f.eks. internettet. Konkret er loven blevet udmøntet gennem bl.a. Biblioteksstyrelsens sektorstrategi »Fra information til viden« (2005) og en række udviklingsprojekter og udviklingsinitiativer, som er støttet af udviklingspuljen, og som har dannet internationalt forbillede.

I den forløbne tid er særlig de digitale tilbud og borgernes anvendelse af disse i voldsom stigning, ligesom stadig mere viden, information og kultur produceres digitalt. De seneste års biblioteksundersøgelser (herhjemme bl.a. KL's og Århus Kommunes undersøgelser) peger på en ændret brug af bibliotekerne, således at op mod 50 pct. af bibliotekets besøgende bruger biblioteket til andet end hjemlån af bøger og andre materialer.

Denne udvikling skal der tages højde for med en ny, overordnet, fælles vision for opgaven, således at både borgere, lokalsamfund, politikere og embedsværket har en fælles forståelse for og forventninger til biblioteksservicen og rammerne for opgaveløsningen.

3. Mange har ikke kendskab til folkebibliotekernes service og rolle

Den seneste tids intense debat om folkebibliotekernes rolle i dagens samfund afspejler, at der i dag er mange, der ikke kender til folkebibliotekernes service og rolle. I debatten har mange debattører primært lagt vægt på bøgernes rolle, og det understreger, at der i dag er et manglende kendskab til, hvad det er for en rolle, folkebibliotekerne spiller i samfundet. Mange interessenter, lige fra bogbranchen til brugerne og det politiske niveau, er ikke fuldt ud klar over folkebibliotekernes virksomhed. De er endnu ikke blevet fortrolige med det udvidede biblioteksbegreb: at det er lovpligtigt for folkebibliotekerne at give adgang ikke bare til bøger, men også til internet, film, musik og multimedia.